

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

9 päivänä huhtikuuta 2014*

Ennakkoratkaisupyyntö — Ympäristö — Jätteet — Direktiivi 75/442/EY — 7 artiklan 1 kohta —
Huoltosuunnitelma — Sopivat paikat ja laitokset jätteistä huolehtimiseksi —
Jätehuoltosuunnitelman käsite — Direktiivi 1999/31/EY — 8 ja 14 artikla — Kaatopaikat, jolle on
myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä

Asiassa C-225/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Conseil d'État (Belgia)
on esittänyt 22.4.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.4.2013,
saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Ville d'Ottignies-Louvain-la-Neuve,

Michel Tillieut,

Willy Gregoire ja

Marc Lacroix

vastaan

Région wallonne,

Shanks SA:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta sekä tuomarit J. L. da Cruz Vilaça,
G. Arestis, J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) ja A. Arabadjiev,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

- ville d'Ottignies-Louvain-la-Neuve sekä Michel Tillieut, Willy Gregoire ja Marc Lacroix, edustajanaan avocat J. Sambon,
 - Shanks SA, edustajanaan avocat F. Haumont,
 - Belgian hallitus, asiamiehenään T. Materne, avustajanaan avocat É. Orban de Xivry,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään J.-F. Brakeland, P. Oliver ja A. Sipos,
- päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
- on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jätteistä 15.7.1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39), sellaisena kuin se on muutettuna 24.5.1996 annetulla komission päätöksellä 96/350/EY (EYVL L 135, s. 32; jäljempänä direktiivi 75/442), ja tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/42/EY (EYVL L 197, s. 30) tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajina ovat Ottignies-Louvain-la-Neuven kaupunki sekä Michel Tillieut, Willy Gregoire ja Marc Lacroix ja vastaajana Région wallonne (jäljempänä Vallonian hallintoalue) ja joka koskee Shanks SA:n tekemää lupahakemusta maa-alueen käyttämiseksi ja kunnostamiseksi jätteistä huolehtimista varten.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä 3, 4 ja 5 artiklassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi on 6 artiklassa tarkoitettua toimivaltaista viranomaista tai viranomaisia vaadittava laatimaan niin pian kuin mahdollista yksi tai useampia jätehuoltosuunnitelmia. Näiden suunnitelmien on käsitettävä erityisesti seuraavat asiat:

- hyödynnettävien tai käsiteltävien jätteiden lajit, määrät ja alkuperä;
- yleiset tekniset vaatimukset,
- tietynlaisia jätteitä varten mahdollisesti tarvittavat erityisjärjestelyt;
- sopivat paikat tai laitokset jätteistä huolehtimiseksi.

– –”

- 4 Kaatopaikoista 26.4.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY (EYVL L 182, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 5.12.2011 annetulla neuvoston direktiivillä 2011/97/EU (EUVL L 328, s. 49; jäljempänä direktiivi 1999/31), 18 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”jätteen kaatopaikkakäsittelyyn liittyvien erityisominaisuuksien vuoksi on tarpeellista ottaa käyttöön kaikkia kaatopaikkaluokkia koskeva erityinen lupamenettely direktiivissä [75/442] säädettyjen yleisten luvan edellytysten – – mukaisesti – –”

- 5 Direktiivin 1999/31 johdanto-osan 26 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”olisi säädettävä käytössä olevien kaatopaikkojen tulevaa toimintaa koskevista edellytyksistä, jotta voitaisiin toteuttaa määräajassa tarvittavat toimenpiteet niiden mukauttamiseksi tähän direktiiviin kaatopaikka-alueen kunnostamissuunnitelman perusteella”.

- 6 Tämän direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa, jonka otsikko on ”Yleinen tavoite”, säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on direktiivin [75/442] ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan vaatimusten noudattamiseksi säätää jätteitä ja kaatopaikkoja koskevien tiukkojen toiminnallisten ja teknisten vaatimusten avulla toimenpiteistä, menettelyistä ja ohjauksesta kaatopaikoilla – – tapahtuvan jätteiden sijoittamisen haitallisten ympäristövaikutusten – – ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi niin pitkälle kuin mahdollista.”

- 7 Mainitun direktiivin 8 artiklassa, jonka otsikkona on ”Lupaehdot”, täsmennetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä varmistaakseen, että:

- a) toimivaltainen viranomais myöntää kaatopaikkaluvan ainoastaan, jos:

- i) kaatopaikkahanke täyttää kaikki tämän direktiivin asiaankuuluvat vaatimukset, sen liitteet mukaan lukien, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan 4 ja 5 kohdan soveltamista;

--

- b) kaatopaikkahanke on direktiivin [75/442] 7 artiklassa tarkoitetun jätehuoltosuunnitelman tai siinä tarkoitettujen jätehuoltosuunnitelmien mukainen;

--”

- 8 Saman direktiivin 14 artiklassa, jonka otsikko on ”Käytössä olevat kaatopaikat”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet varmistaakseen, että kaatopaikat, joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, eivät voi jatkaa toimintaansa, ellei jäljempänä esitettyjä toimia saateta loppuun mahdollisimman pian ja viimeistään kahdeksan vuoden kuluessa 18 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivästä:

- a) kaatopaikan pitäjän on 18 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivästä vuoden kuluessa valmistettava ja esitettävä toimivaltaisen viranomaisen hyväksyttäväksi kaatopaikan kunnostussuunnitelma, joka sisältää 8 artiklassa luetellut kohdat ja kaatopaikan pitäjän tarpeellisina pitämät korjaavat toimenpiteet tämän direktiivin vaatimusten täyttämiseksi, lukuun ottamatta liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia;

- b) kunnostussuunnitelman esittämisen jälkeen toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä lopullinen päätös siitä, voidaanko toimintaa jatkaa mainitun kunnostussuunnitelman ja tämän direktiivin mukaisesti. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sulkeakseen 7 artiklan g alakohdan ja 13 artiklan mukaisesti mahdollisimman pian ne kaatopaikat, joille ei ole myönnetty lupaa jatkaa toimintaansa 8 artiklan mukaisesti;
- c) hyväksytyyn kaatopaikan kunnostussuunnitelman perusteella toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä tarvittavat työt ja määrättävä siirtymäkaudesta suunnitelman toteuttamiseksi. Kaikkien käytössä olevien kaatopaikkojen on oltava tämän direktiivin vaatimusten mukaisia, lukuun ottamatta liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia, kahdeksan vuoden kuluessa 18 artiklan 1 kohdassa säädetyistä päivästä;

--”

- 9 Direktiivin 1999/31 18 artiklan, jonka otsikko on ”Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä”, 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään kaksi vuotta sen voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava tästä [Euroopan] komissiolle viipymättä.”

- 10 Tämän direktiivin liitteessä I olevan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Sijainti

1.1 Kaatopaikan sijainnin osalta on otettava huomioon vaatimukset, jotka liittyvät seuraaviin tekijöihin:

- a) välimatkat kaatopaikka-alueen rajojen ja asuin- ja virkistysalueiden, vesiteiden, vesistöjen sekä muiden maatalous- ja kaupunkialueiden välillä;
- b) alueella esiintyvät pohjavedet, rannikkovedet tai luonnonsuojeluvyöhykkeet;
- c) alueen geologiset ja hydrogeologiset olosuhteet;
- d) alueen tulvimis-, vajoamis-, maanvieremä- tai lumivyöryvaarat;
- e) alueen luonnonperinnön tai kulttuuriperinnön suojelu.

1.2 Kaatopaikka voidaan hyväksyä vain, jos alueen ominaisuudet suhteessa edellä mainittuihin vaatimuksiin tai suunnitellut korjaavat toimenpiteet osoittavat, että kaatopaikka ei aiheuta vakavaa vaaraa ympäristölle.”

- 11 Direktiivin 2001/42 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ’suunnitelmilla ja ohjelmilla’ sellaisia suunnitelmia ja ohjelmia, mukaan lukien Euroopan yhteisön yhteisrahoittamat suunnitelmat ja ohjelmat, sekä niitä koskevia muutoksia
 - jotka kansallinen, alueellinen tai paikallinen viranomainen valmistelee ja/tai hyväksyy tai jotka viranomainen valmistelee kansanedustuslaitoksen tai hallituksen hyväksyttäväksi lainsäädäntömenettelyllä, ja

— joita lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset edellyttävät;

– –”

12 Saman direktiivin 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ennen 21 päivää heinäkuuta 2004. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

– –

3. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu velvoite koskee niitä suunnitelmia ja ohjelmia, joiden ensimmäinen virallinen valmisteluasiakirja valmistuu 1 kohdassa tarkoitetun päivän jälkeen. – –

– –”

Belgian oikeus

13 Jätteistä 27.6.1996 annettu Vallonian hallintoalueen asetus (décret de la Région wallonne relatif aux déchets; Moniteur belge 2.8.1996, s. 20685), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 16.10.2003 annetulla Vallonian hallintoalueen asetuksella (Moniteur belge 23.10.2003, s. 51644; jäljempänä vuoden 1996 asetus), sisältää 24 §:n, jonka 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Hallituksen on laadittava ympäristösuunnittelusta kestävä kehityksen puitteissa 21.4.1994 annetun asetuksen [décret du 21 avril 1994 relatif à la planification en matière d’environnement dans le cadre du développement durable] 11–16 §:n mukaisesti jätehuoltosuunnitelma. Tämä suunnitelma muodostaa tässä asetuksessa tarkoitetun sektoriohjelman. Se voidaan laatia jätelajeittain tai toimialoittain.

Tähän suunnitelmaan on sisällyttävä erityisesti

1° kuvaus jätelajeista, niiden määrästä ja alkuperästä, vuosittain tuotettujen ja siirrettyjen jätteiden huoltotavoista sekä toiminnassa olevista laitoksista ja niille varatuista alueista;

– –

Suunnitelmaan on liitettävä tiedot – – niistä seurauksista, joita sillä ennakoitaan olevan ympäristölle.

2. Hallituksen on laadittava 25 ja 26 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen kaatopaikkasuunnitelma [plan des centres d’enfouissement technique], joka sisältää jätteentuottajan yksinomaiseen käyttöön tarkoitettuja kaatopaikkoja lukuun ottamatta kaatopaikkojen perustamiseen ja toimintaan käytettävissä olevat alueet.

Tämän momentin mukaisessa suunnitelmassa tarkoitettujen kaatopaikkojen lisäksi ei voida hyväksyä mitään muita kaatopaikkoja niitä kaatopaikkoja lukuun ottamatta, jotka on tarkoitettu alkuperäisen jätteentuottajan yksinomaiseen käyttöön.”

14 Vuoden 1996 asetuksen 25 §:n 2 momentin 1 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Kaatopaikkoja koskevasta suunnitelmasta tehdään ympäristövaikutusten arviointi. – –”

15 Vallonian hallintoalueen hallitus hyväksyi yhtäältä vuoden 1996 asetuksen 24 §:n 1 momentin nojalla 15.1.1998 Vallonian hallintoalueen jätesuunnitelman ”Horizon 2010” (Moniteur belge 21.4.1998, s. 11806) ja toisaalta sen 2 momentin nojalla 1.4.1999 kaatopaikkoja koskevan suunnitelman (Moniteur belge 13.7.1999, s. 26747), joka tuli voimaan 13.7.1999.

16 Vuoden 1996 asetuksen 70 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Niin kauan kuin 24 §:n 2 momentissa säädetty kaatopaikkasuunnitelma ei ole tullut voimaan, voidaan 11 §:ssä tarkoitettujen kaatopaikkojen perustamista ja käyttöä koskevien lupahakemusten ja Vallonian hallintoalueen maankäytön suunnittelusta, yhdyskuntasuunnittelusta ja kansallisomaisuudesta annetun lain (code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine) 41 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rakennuslupahakemusten perusteella, jotka on otettu käsiteltäviksi ennen kuin parlamentti on hyväksynyt tämän asetuksen, myöntää ympäristölupa ja rakennuslupa teollisuus-, maatalous- ja louhinta-alueilla, sellaisina kuin nämä alueet on määritelty edellä mainitun lain 172, 176 ja 182 §:ssä.

24 §:n 2 momentista poiketen kaatopaikkoja – lukuun ottamatta jätteentuottajan yksinomaiseen käyttöön tarkoitettuja kaatopaikkoja – jotka olivat olemassa ja olivat saaneet luvan ennen 24 §:n 2 momentissa tarkoitettua kaatopaikkoja koskevan suunnitelman voimaatuloa tai jotka ovat saaneet tämän pykälän 1 momentin mukaisen hyväksynnän tai luvan, koskevien hakemusten perusteella voidaan hakemuksen jättöpäivämäärästä riippumatta myöntää tapauskohtaisesti ympäristölupa, yhtenäislupa tai rakennuslupa sektorisuunnitelman alueilla, joilla sijaitsevat kaatopaikat ovat aiemmin saaneet luvan, jotta tämän hyväksynnän tai luvan kohteena olevien maa-alueiden käyttöä voidaan jatkaa, jotta niiden käyttöedellytyksiä, mukaan lukien sallittua enimmäismäärää, voidaan muuttaa tai jotta maanpintaa voidaan muokata alun perin hyväksytyä laajemmin. Tätä momenttia sovelletaan ainoastaan 1.4.1999 hyväksytyyn kaatopaikkoja koskevan suunnitelman VII osaston 1 luvussa mainittuihin hyväksytyihin kaatopaikkoihin”.

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

17 Pääasian oikeusriita koskee vaarattomalle kotitalousjätteelle ja teollisuusjätteelle tarkoitettua kaatopaikan, joka on ollut toiminnassa vuodesta 1958 Mont-Saint-Guibertissa (Belgia) Trois burettes -nimisellä alueella, käyttöä ja kunnostusta koskevaa lupaa.

18 Page-yhtiö, josta on tullut Shanks SA, teki 20.5.2003 yhtenäislupaa (permis unique) koskevan hakemuksen, joka koski sekä tämän kaatopaikan toiminnan jatkamista että erilaisten kunnostusten toteuttamista.

19 Mont-Saint-Guibertin kunnanhallitus myönsi luvan 18.12.2003, ja Vallonian hallitus vahvisti sen tietyin muutoksin 10.5.2004 annetulla asetuksella, jonka kumoamiseksi nostettiin kanne ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.

20 Pääasian kantajat vetoavat kanteensa tueksi siihen, että vuoden 1996 asetuksen 70 §:n 2 momentti, jonka nojalla tämä lupa on myönnetty, on unionin oikeuden vastainen. Kantajat väittävät ensinnäkin, että tämä artikla ei ole direktiivin 75/442 7 artiklan mukainen siltä osin kuin siinä sallitaan luvan myöntäminen kaatopaikan käytölle sellaisilla alueilla, joita ei ole mainittu jätehuoltosuunnitelmassa ja joiden sijoittautuminen ei siis perustu ympäristökriteereihin. Lisäksi kantajat väittävät, että tästä seuraa myös direktiivin 1999/31 8 artiklan b alakohdan rikkominen; kyseisessä kohdassa säädetään, että kaatopaikkahankkeen on oltava direktiivin 75/442 7 artiklassa tarkoitettua jätehuoltosuunnitelman

mukainen, jotta se voidaan hyväksyä. Lopuksi kantajat katsovat, että vuoden 1996 asetuksen 70 §:n 2 momentti on omiaan vaarantamaan vakavasti direktiivin 2001/42, jonka mukaan kaikista jätehuollon alan suunnitelmista ja ohjelmista on tehtävä ympäristöarviointi, mukaiset tavoitteet.

21 Näissä olosuhteissa Conseil d'État on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [direktiivin 75/442] 7 artiklaa tulkittava siten, että sen perusteella voidaan hyväksyä jätehuoltosuunnitelmaksi säännös, jossa säädetään, että poiketen säännöstä, jonka mukaan kaatopaikoille ei voida antaa lupaa muille kuin jätehuoltosuunnitelmassa tarkoitetuille alueille, ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa hyväksytyt kaatopaikat voivat saada jätehuoltosuunnitelman voimaantulon jälkeen uusia lupia maa-alueille, jotka olivat saaneet luvan ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa?

2) Onko [direktiivin 2001/42] 2 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että suunnitelman ja ohjelman käsite kattaa säännöksen, jossa säädetään, että poiketen säännöstä, jonka mukaan kaatopaikoille ei voida antaa lupaa muille kuin [direktiivin 75/442] 7 artiklassa edellytetyssä jätehuoltosuunnitelmassa tarkoitetuille alueille, ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa hyväksytyt kaatopaikat voivat saada jätehuoltosuunnitelman voimaantulon jälkeen uusia lupia maa-alueille, jotka olivat saaneet luvan ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko [vuoden 1996 asetuksen] 70 §:n 2 momentti – – [direktiivissä 2001/42] säädettyjen ympäristövaikutusten arvioinnin vaatimusten mukainen?”

Unionin tuomioistuimen vastaus

Toinen ja kolmas kysymys

22 Toisella ja kolmannella kysymyksellään, jotka on käsiteltävä ensimmäiseksi ja yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko direktiivin 2001/42 2 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännös, jossa säädetään, että poiketen säännöstä, jonka mukaan kaatopaikoille ei voida antaa lupaa muille kuin direktiivin 75/442 7 artiklassa edellytetyssä jätehuoltosuunnitelmassa tarkoitetuille alueille, ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa hyväksytyt kaatopaikat voivat saada jätehuoltosuunnitelman voimaantulon jälkeen uusia lupia samoille maa-alueille, voidaan katsoa direktiivissä 2001/42 tarkoitetuksi suunnitelmaksi tai ohjelmaksi. Jos näin on, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, täyttääkö tällainen suunnitelma tai ohjelma tässä direktiivissä säädetty ympäristövaatimukset.

23 Koska ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdystä päätöksestä ei kuitenkaan käy ilmi, että asiaa käsittelevän tuomarin pitäisi riidanalaisen päätöksen laillisuuden arvioimiseksi asettaa lähtökohdaksi päivä, jona ratkaisu tehdään, on todettava, että direktiiviä 2001/42 ei voida soveltaa pääasiassa, koska sekä 18.12.2003 myönnetty lupa että sen vahvistamisesta 10.5.2004 tehty ministerin päätös ovat edeltäneet tämän direktiivin täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymistä (ks. analogisesti tuomio Commune de Braine-le-Château ym., C-53/02 ja C-217/02, EU:C:2004:205, 45 kohta).

24 Näin ollen ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen toiseen ja kolmanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Ensimmäinen kysymys

- 25 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedusteleo ensimmäisellä kysymyksellään, onko direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännös, jonka mukaan poiketen säännöstä, jonka mukaan kaatopaikoille ei voida antaa lupaa muille kuin kyseisessä artiklassa edellytetyssä jätehuoltosuunnitelmassa tarkoitetuille alueille, ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa hyväksytyt kaatopaikat voivat saada jätehuoltosuunnitelman voimaantumisen jälkeen uusia lupia samoille maa-alueille, on direktiivin 75/442 tässä säännöksessä tarkoitettu jätehuoltosuunnitelma.
- 26 Aluksi on todettava, että unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta sekä osapuolten niille unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 61 artiklan 1 kohdan nojalla esitettyyn kirjalliseen kysymykseen toimitamista vastauksista käy ilmi kyseessä olevan säännöksen ulottuvuutta koskevia merkittäviä eroja erityisesti sen osalta, voidaanko tämän säännöksen nojalla poiketa kyseisen jäsenvaltion kaatopaikkojen huoltosuunnitelmaan perustuvasta kaatopaikkojen sijainnin määrittelystä sellaisten kaatopaikkojen toimintalupien uusimiseksi, joilla on ollut lupa jo tämän suunnitelman tullessa voimaan. Tietyistä unionin tuomioistuimelle toimitetuista huomautuksista käy erityisesti ilmi, että asia ei ole näin, koska tämä säännös koskee ainoastaan jo olemassa olevia kaatopaikkoja, jotka on määritelty sellaisiksi tässä suunnitelmassa.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin käsiteltävinään olevissa asioissa tulkittava kansallista oikeutta määrittääkseen sen täsmällisen soveltamisalan.
- 28 Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tämän direktiivin 3–5 artiklassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi on toimivaltaisten viranomaisten laadittava niin pian kuin mahdollista yksi tai useampia jätehuoltosuunnitelmia. Tämän saman kohdan mukaan näiden suunnitelmien on käsiteltävä erityisesti hyödynnettävien tai käsiteltävien jätteiden lajit, määrät ja alkuperä, yleiset tekniset vaatimukset, tietynlaisia jätteitä varten mahdollisesti tarvittavat erityisjärjestelyt ja sopivat paikat ja laitokset jätteistä huolehtimiseksi.
- 29 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista säännöstä, siltä osin kuin se on ulottuvuudeltaan sellainen, että siinä säädetään ainoastaan siitä, että yleisesti sovellettavista säännöistä poiketen lupa käyttää kaatopaikkoja, joilla on ollut lupa jo jätehuoltosuunnitelman tullessa voimaan kyseisessä jäsenvaltiossa, voidaan myöntää samoille alueille, vaikka ne eivät käy ilmi tästä suunnitelmasta, ei voida yksinään pitää systemaattisena ja yksityiskohtaisena järjestelmänä, jolla pyrittäisiin direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun jätehuoltosuunnitelman keskeisten tavoitteiden toteuttamiseen (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Kreikka, C-387/97, EU:C:2000:356, 76 kohta).
- 30 Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy kuitenkin ilmi, että se, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisukysymyksen viittaamalla vain unionin oikeuden tiettyihin määräyksiin tai säännöksiin, ei estä unionin tuomioistuinta esittämästä kyseiselle tuomioistuimelle kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kyseisen tuomioistuimen arvioidessa käsiteltävänä olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kyseinen tuomioistuin kysymyksissään viitannut niihin. Unionin tuomioistuimen on poimittava kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyn päätöksen perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riidan kohde (ks. vastaavasti mm. tuomio Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 31 Näissä olosuhteissa on tutkittava myös se, onko direktiivin 1999/31 8 artikla, jota sovelletaan pääasiaan, esteenä ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mainitsemaalle kansalliselle säännökselle.

- 32 Tästä on todettava, että direktiivin 1999/31 8 artiklan a ja b alakohdasta käy ilmi, että lupaa käyttää kaatopaikkaa ei voida myöntää, ellei kaatopaikkahanke ole direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun jätehuoltosuunnitelman mukainen.
- 33 Direktiivin 1999/31 14 artiklassa edellytetään kuitenkin, että ”kaatopaik[koihin], joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun – – direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä”, mikä on pitänyt toteuttaa 16.7.2001 mennessä, sovelletaan siirtymäkautta.
- 34 Tästä siirtymäkaudesta nimittäin seuraa se, että toiminnan jatkamiseksi nämä kaatopaikat on viimeistään 16.7.2001 alkaen lasketun kahdeksan vuoden määräajan päätyttyä pitänyt saattaa vastaamaan uusia ympäristövaatimuksia, jotka on lueteltu direktiivin 1999/31 8 artiklassa, lukuun ottamatta liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia. Tämä poikkeus koskee juuri kaatopaikan sijaintiin liittyviä vaatimuksia.
- 35 Direktiivin 1999/31 14 artiklassa sallitaan näin ollen se, että kaatopaikka, jolle on myönnetty lupa tai joka on jo käytössä, kun jäsenvaltio saattaa direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä, voi jatkaa toimintaansa ja sille voidaan myöntää uusia lupia, vaikka sitä ei olisi mainittu direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytyyn jätehuoltosuunnitelmaan sisältyvässä paikkoja koskevassa luettelossa, mikäli muita tässä 14 artiklassa olevia vaatimuksia noudatetaan.
- 36 Näin ollen direktiivin 1999/31 8 artikla ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännökselle, jonka oikeudellinen perusta voi olla tämän direktiivin 14 artikla ja jota voidaan soveltaa kaatopaikkoihin, joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sillä edellytyksellä, että tässä 14 artiklassa mainittuja muita vaatimuksia noudatetaan, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava.
- 37 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 75/442 7 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännös, jonka mukaan poiketen säännöstä, jonka mukaan kaatopaikoille ei voida antaa lupaa muille kuin tässä artiklassa edellytetyssä jätehuoltosuunnitelmassa tarkoitetuille alueille, ennen jätehuoltosuunnitelman voimaantuloa hyväksytyt kaatopaikat voivat saada jätehuoltosuunnitelman voimaantulon jälkeen uusia lupia samoille maa-alueille, ei ole direktiivin 75/442 tässä säännöksessä tarkoitettu jätehuoltosuunnitelma. Direktiivin 1999/31 8 artikla ei kuitenkaan ole esteenä tällaiselle kansalliselle säännökselle, jonka oikeudellinen perusta voi olla tämän direktiivin 14 artikla ja jota voidaan soveltaa kaatopaikkoihin, joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sillä edellytyksellä, että tässä 14 artiklassa mainittuja muita vaatimuksia noudatetaan, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava.

Oikeudenkäyntikulut

- 38 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jätteistä 15.7.1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 24.5.1996 annetulla komission päätöksellä 96/350/EY, 7 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännös, jonka mukaan poiketen säännöstä, jonka mukaan kaatopaikoille ei voida antaa lupaa muille kuin tässä artiklassa edellytetyssä jätehuoltosuunnitelmassa tarkoitetuille alueille, ennen jätehuoltosuunnitelman

voimaantuloa hyväksytyt kaatopaikat voivat saada jätehuoltosuunnitelman voimaantulon jälkeen uusia lupia samoille maa-alueille, ei ole direktiivin 75/442, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 96/350, tässä säännöksessä tarkoitettu jätehuoltosuunnitelma.

Kaatopaikoista 26.4.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 5.12.2011 annetulla neuvoston direktiivillä 2011/97/EU, 8 artikla ei kuitenkaan ole esteenä tällaiselle kansalliselle säännökselle, jonka oikeudellinen perusta voi olla tämän direktiivin 14 artikla ja jota voidaan soveltaa kaatopaikkoihin, joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sillä edellytyksellä, että tässä 14 artiklassa mainittuja muita vaatimuksia noudatetaan, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava.

Allekirjoitukset